

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Навчально-науковий інститут культури і мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Директор ННІ культури і мистецтв
Усвименко-Косоріч О.А.
“ 30 ” серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА
(МУЗЕЙНО-ЕКСКУРСІЙНА)
перший (бакалаврський) рівень

галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 034 Культурологія

освітньо-професійна програма: «Культурологія»

Мова навчання – українська

Погоджено науково-методичною комісією

НН Інституту культури і мистецтв

« 30 » серпня 2022 р.

Голова Руденко О. Ф.

СУМИ – 2022

Розробник:

Будянський Дмитро Васильович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології

Протокол № 12 від « 21 » червня 2022 р.

Завідувач кафедри:

О. К. Зав'ялова, доктор мистецтвознавства, професор _____
(підпис)

Ухвалено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту культури та мистецтв

Протокол № 1 від « 30 » серпня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії О.Ф. Руденко

ВСТУП

Практика студентів вищих навчальних закладів України є невід'ємною складовою освітньо-професійної підготовки фахівців. Організація і проведення практики у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка здійснюється відповідно до галузевих стандартів освіти, керуючись «Положенням про проведення практик у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка» (2017 р.) та «Положенням про організацію освітнього процесу у Сумському державному університеті» (2019 р.). Формування практичних навичок студентів ННІ культури і мистецтв спеціальності «Культурологія» (денної та заочної форм навчання) продовжується в процесі навчальної (музейно-екскурсійної) практики.

У робочій програмі визначаються зміст і послідовність навчальної (музейно-екскурсійної) практики, характер баз практики, даються рекомендації щодо видів, форм і методів контролю рівня знань, умінь та навичок, які повинні отримати студенти під час проходження навчальної (музейно-екскурсійної) практики за освітньо-професійною програмою: «Культурологія» зі спеціальності 034 «Культурологія».

Музейна справа – це спеціальна галузь культурно-освітньої та наукової діяльності, яка здійснюється музеями щодо комплектування, збереження, вивчення і використання пам'яток природи, матеріальної і духовної культури. Основними напрямками музейної діяльності є культурно-освітня, науково-дослідна, експозиційна, фондова, видавнича, реставраційна та пам'яткоохоронна робота. Однією з форм діяльності музеїв є співпраця з закладами освіти (як базами практики) з метою залучення студентів-культурологів до експозиційної роботи та популяризації пам'яток національної етнокультурної спадщини.

Особливістю музейно-екскурсійної практики є те, що в її процесі відбувається ознайомлення з усіма аспектами роботи у музеї, формуються уміння і навички, необхідні для підготовки і проведення екскурсії, формування тематичної експозиції тощо. Мета і завдання практики визначаються основними положеннями освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки фахівців за рівнем вищої освіти, якому відповідає навчальна (музейно-екскурсійна) практика. Від ступеня успішності на цьому етапі залежить професійне становлення майбутнього фахівця-культуролога.

Будучи складовою частиною освітнього процесу, музейно-екскурсійна практика поглиблює раніше набуті знання з таких дисциплін як «Культурологія», «Історія світового мистецтва», «Музеєзнавство» та інших.

Опис навчальної практики

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
3-й		3-й	
Семестр			
6-й		6-й	
Лекції			
-		-	
Практичні, семінарські			
-		-	
Лабораторні			
-		-	
Самостійна робота			
-		-	
Консультації:			
-	-		
Загальна кількість годин – 180	Вид контролю: залік		

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Навчальна (музейно-екскурсійна) практика спрямована на ознайомлення студентів зі змістом роботи музейних закладів та основними видами екскурсійної діяльності.

Метою практики є засвоєння студентами сучасних методів, форм організації та знарядь праці у сфері музейної справи, формування професійних умінь і навичок для роботи у музеї, розширення знань про історію та культуру українців та інших етносів, що населяють територію України. Вивчення багатства української культури та міжпоколінних традицій, відображених у музейних експозиціях, сприяє формуванню у світогляді студентів загальнолюдських цінностей, естетичних ідеалів, розвиває народознавчу, методичну, педагогічну компетенції майбутнього фахівця.

Завдання музейно-екскурсійної практики:

- ознайомити практикантів з основами освітньо-методичної та наукової роботи музеїв;
- опанувати особливості процесу комплектування, обробки, зберігання, публікації та інших форм використання музейних експонатів;
- опанувати методику підготовки тексту екскурсії;
- розробляти текст екскурсії та проводити її на професійному рівні;
- своєчасно й уміло застосовувати новітні інформаційні технології для підготовки екскурсії;
- оволодіти методикою використання музейних експонатів у науково-дослідній, виховній та практичній роботі за професійною спрямованістю;
- забезпечити зв'язок теоретичних знань фахових дисциплін з науковою роботою у сфері музейної справи;
- розвивати в практикантів уміння проводити дослідження з використанням сучасних методів і прийомів наукової діяльності;
- формувати у студентів психологічну готовність до роботи у музеї;
- поглиблювати теоретичні знання студентів з фахових дисциплін і на основі індивідуальних завдань виробити творчий підхід у музейній роботі;
- розвивати в практикантів уміння здійснювати екскурсійну роботу на базі музейної установи;
- залучити студентів до активної громадської, культурно-просвітницької діяльності серед населення, популяризації виявлених музейних матеріалів, усвідомлення важливої ролі музеїв у науковому й культурному житті суспільства.

Музейно-екскурсійна практика сприяє оволодінню загальними та фаховими компетенціями відповідно до освітньо-професійної програми «Культурологія».

Музейно-екскурсійна практика спрямована на розвиток *інтегральної компетентності*: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у галузі професійної діяльності культуролога або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів культурології, а також характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Музейно-екскурсійна практика спрямована на формування таких **загальних компетентностей** як: ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; ЗК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); ЗК 6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності; ЗК 7. Здатність працювати автономно. ЗК 8. Здатність працювати в команді; ЗК 8. Здатність працювати в команді; ЗК 9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою; ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Навчальна (музейно-екскурсійна) практика формує такі **спеціальні (фахові, предметні)** компетентності як: СК 1. Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію; СК 2. Здатність визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури в українському та міжнародному контекстах; СК 4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо); СК 5. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства; СК 6. Здатність аналізувати культурну політику в інституціях різних рівнів; СК 7. Здатність обґрунтовувати рішення щодо врегулювання відносин у сфері культури на основі розуміння специфіки соціокультурних процесів; СК 8. Здатність створювати аналітичні звіти, розробляти рекомендації та генерувати проекти (культурно-мистецькі, художні та дозвіллеві) щодо об'єктів професійної діяльності, використовуючи актуальну нормативну основу; СК 9. Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів; СК 11. Здатність організувати культурні події, використовуючи сучасні методи та технології; СК 12. Здатність дотримуватися стандартів професійної етики та міжкультурної комунікації; СК 13. Здатність реалізації культурних проектів на основі виявлення законів та принципів художньої творчості. Здатність здійснювати професійні функції в галузі зв'язків із громадськістю в державних, громадських, комерційних структурах, засобах масової інформації, в соціальній сфері, сфері політики, економіки, науки, культури, спорту; СК 14. Здатність ефективно використовувати надбані знання світової культурно-мистецької практики у процесі здійснення прикладної культурологічної діяльності. Володіння знаннями і навичками роботи у прес-

центрах, прес-службах, відділах друку, ЗМІ, відділах по зв'язкам із громадськістю, центрах громадських зв'язків, відділах реклами, комунікаційних агенціях.

Програмні результати навчання	
ПРН 1	Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.
ПРН 2	Аналізувати, коментувати, узагальнювати, наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру.
ПРН 5	Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.
ПРН 6	Виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь їх актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій.
ПРН 8	Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.
ПРН 9	Аналізувати ефективність культурних політик, технологій реалізації культурних ідей у контексті конкретних параметрів їх впровадження.
ПРН 11.	Здійснювати експертну оцінку культурних об'єктів за заданими критеріями та надавати рекомендації щодо їх соціальної актуалізації.
ПРН 12.	Обґрунтовувати, розробляти та реалізовувати культурні події та проекти з отриманням законодавства та у відповідності до визначених мети та завдань.
ПРН 14.	Вести публічну дискусію та підтримувати діалог з питань української культури з фахівцями та нефахівцями.
ПРН 16	Визначати, формулювати та аргументувати власну громадянську та професійну позицію щодо актуальних суспільних питань.
ПРН 17	Знати та розуміти основні принципи наукової, дослідницької та прикладної діяльності, які базуються на глибокому вивченні взаємозв'язків культурології, психології, історії культури, зв'язків з громадськістю спираючись на економічні та технологічні можливості.
ПРН 18	Здатність брати участь у створенні ефективної комунікаційної інфраструктури організації, забезпеченні внутрішньої та зовнішньої комунікації, у тому числі із державними і громадськими організаціями, комерційними структурами, ЗМІ, брати участь у формуванні і підтриманні корпоративної культури.

ЗМІСТ І ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

Тривалість і терміни проведення практики визначаються навчальним планом спеціальності. У залежності від конкретних умов час проведення практики може змінюватися в межах семестру, що визначається відповідним наказом ректора.

Навчальна (музейно-екскурсійна) практика проводиться в другому семестрі III курсу з відривом від навчання. Практика триває 4 тижні (6 кредитів / 180 годин).

Для проходження студентами практики пропонуються наступні **установи:**

- державні та приватні музеї;
- центри дозвілля молоді, які здійснюють екскурсійну діяльність;

- центри відпочинку, оздоровлення, туризму та військово-патріотичного виховання.

Під час практики відбувається знайомство студентів з науково-освітньою роботою музею – проведенням екскурсій, лекцій, зустрічей, консультацій тощо. Практиканти беруть участь у організації зустрічей, тематичних заходів відповідно до плану роботи музею, відбирають матеріали та складають плани тематичних екскурсій по експозиціях музею.

Із студентами проводяться тематичні екскурсії методичного характеру. Для розширення світогляду і ерудиції студентів можливе також проведення екскурсій не тільки на безпосередній базі практики, а й в інших музейних установах. Заплановані навчальні екскурсії покликані сприяти ефективному виконанню студентами завдань їх індивідуального плану та програми практики загалом. Конкретні види роботи та час їх виконання визначаються для студентів працівниками музею відповідно до плану роботи установи. Однак, вони обов'язково повинні охоплювати питання фондової, експозиційної та науково-освітньої роботи музею, які є основними у фаховій підготовці історика до майбутньої професійної діяльності, зокрема як музейного працівника.

Студенти можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для затвердження на кафедрі музикознавства та культурології. У цьому випадку студент повинен подати на розгляд кафедри заяву про проходження практики та наказ від базового закладу, в якому адміністрація гарантуватиме створення необхідних умов для виконання студентом програми практики.

Відповідальність за безпосередню організацію і проведення навчальної практики забезпечує кафедра музикознавства та культурології. Методичне керівництво практикою здійснює керівник практики та методисти з фаху. Після завершення практики на кафедрі музикознавства та культурології проводиться підсумкова конференція.

Під час проходження практики студенти-практиканти повинні суворо дотримуватися правил охорони праці та протипожежної безпеки. Кожен студент отримує індивідуальні завдання, які повинен вчасно та якісно виконати і оформити відповідно до вимог.

Основними **обов'язками студентів-практикантів** є:

1. Розпочати і завершити практику у визначений термін.
2. Якісно виконувати усю роботу, передбачену програмою практики.
3. Виконувати розпорядження керівників практики.
4. Дотримуватися норм поведінки.
5. Ознайомитися з основними напрямками та структурою діяльності установи, організації підприємства, – бази практики.
6. Ознайомитися із положенням про роботу закладу (відділу); посадовими інструкціями працівників; проектами та сценаріями заходів проведених базою практики.

7. Огляд і характеристика нормативно-правової бази з питань культури і мистецтва, державної підтримки клубних заходів, організації і проведення заходів визначених свят та події в державі, а також нормативно-методичної документації, що регламентує роботу бази практики.

8. Визначити внутрішні та зовнішні взаємозв'язки із іншими закладами культури та структурними підрозділами бази практики.

9. Розробити сценарій культурно-дозвіллевого заходу в межах бази практики щодо визначної події або поточного заходу запланованого в організації, установі чи підприємстві.

10. Вчасно оформити документацію.

11. Захистити звіт по практиці на підсумковій конференції.

Основними обов'язками керівника практики від університету є:

1. Ознайомити студентів з метою та завданнями практики.
2. Ознайомити студентів з правилами ведення документації.
3. Допомогти укласти індивідуальний план та графік проходження практикантів, затвердити його та контролювати виконання.
4. Проводити індивідуальні та групові консультації.
5. Контролювати хід практики.
6. Оцінити роботу студентів на практиці.
7. Взяти участь у настановчій та підсумковій конференціях з питань практики.
8. Подати письмовий звіт про керівництво практикою.

Після настановчої конференції студенти знайомляться з планом та графіком проходження практики. Упродовж наступних 1-2 днів студенти складають календарний план роботи та графік відвідування місць проходження практики. Упродовж всієї практики студенти ведуть щоденник, у якому занотовують результати спостережень, свої враження про роботу культуролога. Щоденник ведеться у довільній формі. Його має право оглянути лише керівник практики від кафедри.

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ І КОНТРОЛЮ ПРАКТИКИ

Студенти-практиканти повинні виконувати свою роботу згідно індивідуального графіку та плану роботи.

Керівники студентської практики контролюють відвідування студентами баз практики (згідно графіку), дотримання ними плану роботи, наявність необхідної документації, ставлення до своїх обов'язків та дисциплінованість. Керівник від кафедри має право контролювати записи, занесені у щоденник практики.

Робота студентської групи та керівників практики, в свою чергу, контролюється завідувачем та навчальною частиною університету. Студент, який не виконав програму практики без поважних причин, відраховується з університету. Якщо програма практики не виконана з поважної причини, то за розпорядженням ННІ культури і мистецтв студенту надається можливість продовжити термін проходження практики у вільний від навчання час.

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ТА ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Усі звітні документи, що подаються студентом повинні бути оформлені з дотриманням наступних вимог.

Звітні матеріали оформлюються українською мовою.

Папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку, на якій зазначаються прізвище та ім'я студента-практиканта, факультет та група; прізвища керівників від університету, від практики; термін проходження; назва бази практики (див. Додатки). Кожен окремий документ повинен також починатися з титульної сторінки, на якій зазначається прізвище та ім'я студента-практиканта, факультет та група, назва документа, час та місце проведення заходу. Звітна документація обов'язково повинна містити перелік всіх документів практики із зазначеними сторінками.

У звіті про роботу студенти детально описують всю виконану під час практики діяльність. У звітних документах не повинна бути дослівного переписування матеріалів баз практики (історії, методичних розробок тощо).

Оформлення звітних документів входить у час проходження практики. Їх перевіряють (крім щоденника) керівники практики від університету.

Оцінювання проходження навчальної (культурологічної) практики проводиться за наявності звітної документації студента, яка містить:

1. Календарний графік проходження практики (див. Додаток 3).
2. Щоденник практики:
 - записи в щоденнику робляться окремо за кожен день, накопичуючи необхідні матеріали, доповнюючи та обробляючи їх протягом усього часу знаходження на базі практики;
 - опис ознайомлення по дням з нормативно-правовою, методичною та організаційно-розпорядчою документацією структурного підрозділу базової установи чи організації до якої студент направлений на практику;
 - ознайомлення організаційною структурою, основними завданнями, функціями, матеріально-технічною базою установи чи організації;
 - проводити аналіз побачених дозвіллевих заходів, брати участь у обговоренні (зробити запис у щоденнику).
3. Звіт про виконання індивідуальних завдань на практику (обсяг звіту становить 15 сторінок машинописного тексту) (див. Додаток 4).
Індивідуальному звіту вклучає:
 - Титульний аркуш
 - вступ (слід вказати мету та основні завдання навчальної (культурологічної) практики);
 - загальна характеристика закладу;
 - організація, управління, структура та аналіз роботи закладу практики;

- огляд нормативно-правового та методичного забезпечення, що регламентує роботу бази практики;
 - самоаналіз роботи у підрозділах базової установи;
 - висновки і зауваження навчальної (культурологічної) практики
- Документи оформляються акуратно, з дотриманням наступних вимог:
- аркуші – А4;
 - шрифт – Times New Roman;
 - розмір шрифту – 14 пт;
 - поля – ліве: 20 мм; праве: 20 мм; верхнє: 20 мм; нижнє: 20 мм;
 - відступ абзацу – 1,25 см;
 - рівняння – за шириною;
 - нумерація – у верхньому правому куті;
 - міжрядковий інтервал – 1,5.
4. Розробити сценарій культурно-дозвіллевого заходу в межах бази практики щодо визначної події або поточного заходу запланованого в організації, установі чи підприємстві.
 5. Атестаційний лист (див. Додток 5)
 6. Оформити документи практики.

На звітну конференцію підготувати фото-звіт та звіт-презентацію (у програмі Power Point). При оцінюванні презентацій беруться до уваги такі фактори:

- змістовна насиченість;
 - актуальність;
 - повнота розкриття змісту;
 - естетичність оформлення;
 - максимальне використання доступних технічних засобів.
7. Прийняти участь у підсумковій, звітній конференції
 8. Усі завдання практики та звіти виконуються студентом самостійно та повинні бути оригінальними, тобто копіювання матеріалів не припустиме.
 9. Керівник від кафедри про свою роботу звітується на засіданні кафедри (Додаток 1).

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Під час практики студент виконує індивідуальні завдання згідно з календарним графіком її проходження, який затверджується керівником практики від університету.

Практика має починатися зі знайомства з керівником того структурного підрозділу державної установи, в якому студент проходить практику, а також з керівником практики від навчального закладу. Опрацювання питань, передбачених індивідуальними завданнями на практику, слід починати з вивчення відомчих нормативно-правових документів, які регламентують управлінську діяльність установи та відповідного структурного підрозділу, ознайомлення з посадовими інструкціями відповідних спеціалістів. Після цього головну увагу треба

зосередити на вивченні робочих матеріалів установи, які розкривають зміст її діяльності. До таких матеріалів належать звіти, плани, програми, методичні документи тощо.

Під час цієї практики студентам запропоновано розглянути майбутню можливу роботу з точки зору організаторів культурно-дозвілдової діяльності, менеджерів з організації консультативних послуг, інструкторів культурно-просвітницького закладу, у яких студенти проходили практику; спробувати свої сили на тих посадах, які вони можуть обіймати, виходячи зі своєї спеціалізації.

У загальному випадку, оцінюючи матеріали, надані студентом, комісія враховує не тільки зміст, але й зовнішній вигляд наданих матеріалів; незадовільний їх стан може бути причиною зниження підсумкової оцінки студента.

1. Щоденник, відповідні його розділи та сторінки, заповнюються студентом власноруч.

2. Щоденник ведеться студентом протягом усього терміну практики. Він є основним документом. Студент-практикант повинен мати Щоденник при собі під час проходження практики.

3. Індивідуальний план проходження практики заповнюється студентом щоденно.

4. Контроль відвідування студентом практики ведеться керівником практики від установи. Відповідні позначки наявності студента ставляться щоденно у відповідних розділах Щоденника. По закінченню практики відповідність позначок підтверджується підписом керівника практики від ЗВО.

5. По завершенню практики, студент має завчасно надати на кафедру усі необхідні матеріали, що перелічені у Щоденнику. Наявність усіх необхідних матеріалів підтверджується підписами студента та керівника практики від ЗВО.

Представлений студентом звіт з практики реєструється лаборантом кафедри і передається на перевірку керівнику практики від кафедри. Після перевірки керівник робить висновок щодо можливості допуску студента до захисту і виставляє попередню оцінку відповідно до рейтингової шкали оцінювання. Остаточна оцінка виставляється після захисту практики і заноситься до екзаменаційної відомості та залікової книжки студента.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ

Після завершення практики (не пізніше ніж за тиждень до підсумкової конференції) студенти-практиканти здають керівникам від університету всі звітні документи для їх попередньої оцінки. Упродовж тижня після завершення практики на кафедрі образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології відбувається підсумкова конференція, на якій студенти перед комісією захищають матеріали практики. Комісія призначається завідувачем кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та

культурології і складається з провідного спеціаліста даного напрямку (голова комісії), керівників від університету та від базової установи. На конференції присутні всі студенти-практиканти.

Для підведення підсумків практики та кінцевої оцінки роботи студентів-практикантів керівники практики інформують комісію про фактичні терміни початку та завершення роботи, склад групи студентів, які пройшли практику, їх дисципліну, а також з інших питань організації та проведення практики. До захисту практики допускаються студенти, які повністю виконали завдання програми практики та вчасно оформили звітну документацію.

Формою звітності за навчальну практику є **диференційований залік**. При кінцевій оцінці результатів практики враховується попередня оцінка керівників практики від університету та від бази практики, результати захисту підсумкових робіт практики. Студенти, які виконали всі індивідуальні завдання, оформили звіт, вчасно його подали, отримують позитивну оцінку.

Керівники від бази практики та від кафедри можуть максимально оцінити роботу студента у 20 та 40 балів відповідно. За результатами захисту студент може отримати ще 40 балів і сумарна оцінка звіту студенту виставляється за 100-бальною шкалою. В оцінюванні захисту звіту враховуються такі критерії.

Критерії оцінки результатів проходження практики студентом

Блок	Види оцінки та її критерії	Оцінка Макс. бал
I-й	1. Оцінка керівником від державної установи - бази практики	
	1.1. Характеристика студента як члена трудового	10
	1.2. Якість та своєчасність виконання поставлених завдань	10
	Загальна оцінка керівника від бази практики	20
II-й	2. Оцінка керівником від університету	
	2.1. Якість та своєчасність оформлення звіту та щоденника	10
	2.2. Вичерпність і правильність виконання завдань практики	30
	Загальна оцінка керівника від університету	40
III-й	3. Оцінка комісії за захист звіту з практики	
	3.1. Якість звіту презентації про виконання практики	10
	3.2. Презентація сценарію можливих культурно-просвітницьких заходів базової установи	10
	3.3. Чіткі та обгрунтовані відповіді	20
	Загальна оцінка комісії за захист звіту з практики	40
	Загальна підсумкова оцінка	100

Підсумки результатів практики студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовуються у СумДПУ імені А.С. Макаренка з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS у такому порядку:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

«Відмінно» (A) – зміст та оформлення звіту й щоденника відповідають стандартам. Характеристика студента позитивна. Повні та точні відповіді на всі питання членів комісії щодо програми практики і виконаної індивідуальної роботи.

«Добре» (B, C) – несуттєві зауваження щодо змісту та оформлення звіту й щоденника. Характеристика студента позитивна. У відповідях на запитання членів комісії з програми практики студент припускається окремих неточностей, хоча загалом має тверді знання.

«Задовільно» (D, E) – недбале оформлення звіту і щоденника. Переважна більшість питань програми практики висвітлена, однак мають місце окремі помилки. Характеристика студента в цілому позитивна. При відповідях на запитання членів комісії з практики студент почувається невпевнено, збивається, припускається помилок, не має твердих знань.

«Незадовільно» (FX або F) – таку оцінку виставляють студентіві, якщо у звіті висвітлені не всі питання, або робота запозичена чи підготовлена не самостійно. Оформлення роботи далеке від зразкового. Ілюстративний матеріал до захисту відсутній. Характеристика студента стосовно ставлення до практики і трудової дисципліни негативна.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про музеї і музейну справу. Закон України. Прийнятий Верховною Радою України 29 червня 1995 року // *Голос України*. – 1995. – 15 серпня. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-%D0%B2%D1%80>
2. Джерелознавство історії України. Довідник. – Київ, 1998. – 212 с.
3. Дерев'янка С., Великочий В. Архівно-музейна практика. Методичний посібник для студентів спеціальності «Історія», «Правознавство», «Релігієзнавство». – Івано-Франківськ: Плай, 2000. – 25 с.
4. Дрогобицька О., Шологон Л. Архівно-музейна практика. – Івано-Франківськ, 2015. – 52 с.
5. Маньковська Р. Народне музейництво в громадянському суспільстві: історія і перспективи розвитку // *Краєзнавство*. – 2008. – Вип. 1. – С. 138-144. Режим доступу: http://resource.history.org.ua/publ/kraj_2008_1_138
6. Маньковська Р. Музейництво в Україні. – Київ: Інститут історії України НАН України, 2000. – 141 с.
7. Маньковська Р. Музеологія як наукова галузь: сучасний дискурс та проблема теоретичного інтегрування // *Краєзнавство*. – 2009. – Вип. 3. – С. 135-144. Режим доступу: http://resource.history.org.ua/publ/kraj_2009_3_135
8. Маньковська Р. Сучасні музейні комунікації та перспективи їх розвитку // *Краєзнавство*. – 2013. – Вип. 3. – С. 75-84. Режим доступу: http://resource.history.org.ua/publ/kraj_2013_3_75
9. Основи історичного музеєзнавства: Навчально-методичний комплекс нормативного курсу. Укладач проф. О.В. Потильчак. – К.: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2007. – 57 с. Режим доступу: http://npu.edu.ua!/e-book/book/html/D/iio_kdsd_Osnovu%20myzeezn/60.html
10. Основи музеєзнавства, маркетингу та рекламно-інформаційної діяльності музеїв: Навч. посіб. / П. Горішевський, М. Ковалів, В. Мельник, С. Оришко. – Івано-Франківськ: Плай, 2005.
11. Основи музеєзнавства: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / М. Белікова, В. Зайцева. – Запоріжжя, 2015. – 180 с. Режим доступу: <http://eir.zntu.edu.ua/handle/123456789/1935>
12. Рутинський М. Музеєзнавство. Режим доступу: <http://westudents.com.ua/knigi/247-muzeznavstvo-rutinskiy-my.html>
13. Салата О. Основи музеєзнавства: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Історія». – Вінниця, 2015. – 163 с. Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/12175/1/O_Salata_NMP_OM_IS.pdf
14. Скрипник Г. Етнографічні музеї України: Становлення і розвиток. – Київ: Наукова думка, 1989. – 120 с.
15. Шевченко В.В., Ломачинська І.М. Музеєзнавство: Навчальний посібник для дистанційного навчання – К.: Університет «Україна», 2007. – 288 с. Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/1522730/>
16. Якубовський В.І. Музеєзнавство. Підручник. – Кам'янець-Подільський: ПП Мошак М.І., 2010. – 352 с.

Інформаційні ресурси

1. Загальне положення про клубне формування закладу культури системи Міністерства культури і мистецтв України затверджене наказом Міністерства культури і мистецтв України № 835 від 07.12.2004 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.cultura.kh.ua/uk/materiali/897>
2. Офіційний сайт Міністерства культури та інформаційної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mkp.gov.ua/>
3. «Положення про проведення практики студентів Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка» протокол вченої Ради № 6 від 26.12.2017 р. – Суми, 2017. – 35 с.
4. Про культуру : Закон України редакція від 04.11.2018 підстава 2581 -VIII [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>.
5. Про ратифікацію Конвенції про охорону та заохочення розмаїття форм культурного самовираження: Закон України редакція від 20.01.2010 № 1811-VI [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1811-17>.
6. <http://artmuseum.sumy.ua> - СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ХУДОЖНИЙ МУЗЕЙ ІМ. НИКАНОРА ОНАЦЬКОГО;
7. <https://www.facebook.com/groups/191135698484499/> - Сумський приватний музей «Причал Одісея»;
8. www.lvivskansen.org – Музей народної архітектури і побуту у Львові імені Климентія Шептицького;
9. mistral.culture.fr/louvre - Лувр (Париж, Франція);
10. www.metmuseum.org - Музей мистецтв Метрополітен (Нью-Йорк, США);
11. www.museoprado.mcu.es - Національний музей Прадо (Мадрид, Іспанія);
12. www.christusrex.org/www1/vaticano/0-Musei.html - Музеї Ватикана;
13. www.moma.org - Музей Сучасного Мистецтва (Нью-Йорк, США).

Додаток 1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А.С.МАКАРЕНКА
Навчально-науковий інститут культури і мистецтв

Кафедра образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ
З НАВЧАЛЬНОЇ (МУЗЕЙНО-ЕКСКУРСІЙНОЇ) ПРАКТИКИ

за період

з «__» _____ по «__» _____ 20__ року

База практики

студента II курсу
ННІ культури і мистецтв
_____ групи
Керівник практики від університету

Керівник практики від базової установи

Суми-202__

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А.С.МАКАРЕНКА
Навчально-науковий інститут культури і мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології

**ЩОДЕННИК НАВЧАЛЬНОЇ (МУЗЕЙНО-ЕКСКУРСІЙНОЇ)
ПРАКТИКИ**

(вид і назва практики)

здобувача вищої освіти

(прізвище, ім'я, по батькові)

Інститут, факультет,

відділення _____

Кафедра _____

Ступінь вищої освіти _____

спеціальність _____

(назва)

_____ курс, група _____

Прибув на підприємство, організацію, установу

« ___ » _____ 201_ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

« ___ » _____ 202_ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Суми-202__

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики								Відмітки про виконання
		1	2	3	4	5	6	7	8	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Керівники практики:

від вищого навчального закладу _____
(підпис)

(прізвище та ініціали)

від підприємства, організації, установи _____

(прізвище та ініціали)

Відгук і оцінка роботи студента на практиці

Керівник практики установи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

« _____ » _____ 202_року

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

**Висновок керівника практики від вищого навчального закладу про
проходження практики**

Дата складання заліку «___» _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____
(словами)

кількість балів _____
(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики

від вищого навчального закладу _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А.С.МАКАРЕНКА**

Навчально-науковий інститут культури і мистецтв

Кафедра образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології

**ЗВІТ
про виконання індивідуальних завдань на практику**

студента (-ки)

_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

База практики

(назва державної установи)

(назва структурного підрозділу)

Керівники практики:

від університету _____

(науковий ступінь, учене звання, прізвище, ініціали)

від бази практики _____

(посада, прізвище, ініціали)

Суми-20_____

АТЕСТАЦІЙНИЙ ЛИСТ

Навчальної (музейно-екскурсійної) практики
студента _____ групи ННІ культури і мистецтв

_____(П.І.П.)

Прізвище, ім'я, по батькові	Максимальна кількість балів	Бали	Підпис	Коментар
<i><u>Керівник</u></i> <i><u>від університету</u></i>	<i>(від 1-40 балів)</i>			
(П.І.П.)				
<i><u>Керівник від бази</u></i> <i><u>практики</u></i>	<i>(від 1-20 балів)</i>			
(П.І.П.)				
<i><u>Оцінка за захист</u></i> <i><u>практики</u></i>	<i>(від 1-40 балів)</i>			
(П.І.П.)				
Підсумкова оцінка				

ЗВІТ

**щодо керівництва навчальною (музейно-екскурсійною) практикою
студентів кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та
культурології ННІ культури і мистецтв**

Відповідно до наказу ректора Сумського державного педагогічного університету ім. А.С. Макаренка мною з _____ до _____ 20__ року здійснювалося керівництво виробничою практикою студентів у таких закладах _____ (установах)

Всього під моїм керівництвом практику проходило _____ студентів.
Мною проведено _____ індивідуальних консультацій та _____ групових.
Загальна характеристика та оцінка роботи студентів:

Підсумкова оцінка студентів за навчальну (культурологічну) практику:

«Відмінно» - _____

«Добре» - _____

«Задовільно» - _____

«Незадовільно» - _____

Практика засвідчила, що під час підготовки студентів необхідно звернути увагу на _____

Загальні зауваження та пропозиції щодо організації та проведення навчальної (музейно-екскурсійної) практики _____

Дата _____ Підпис _____